

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИМУЛЯЦІЙНЕ НАВЧАННЯ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ КАДРІВ

**Матеріали I навчально-методичної конференції,
присвяченої 212-й річниці від дня заснування ХНМУ**

30 листопада 2016 року

м. Харків

Харків
ХНМУ
2016

ІМІТАЦІЙНЕ НАВЧАННЯ В СТРУКТУРІ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРЯ-ФАХІВЦЯ З ДИСЦИПЛІНИ «ГІГІЄНА ТА ЕКОЛОГІЯ» У ХАРКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Семенова Н.В., Чеховська І.М., Рейнт Г.О.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Підготовка кваліфікованого лікаря неможлива без практичних навичок, особливо при підготовці студентів 6-го курсу до ліцензійного іспиту «Крок 2». Як відомо, у буклетах містяться питання щодо приладів, які потрібно застосовувати для вимірювання фізичних чинників навколишнього середовища, а також бактеріального чи хімічного забруднення повітря. Одним зі способів вирішення цієї проблеми є симуляційне (імітаційне) навчання, яке дає можливість працювати з приладами та не помилятися при роботі з ними.

Аналіз матеріалів публікацій, на які спирається автор. У літературних даних відзначається, що застосування технології імітаційного моделювання надає великі можливості для вирішення завдань комплексної професійної підготовки майбутніх медичних працівників. Зокрема, Дж. Брунер відзначає, що легко забезпечити інтерес студента до навчального предмету в тому випадку, коли навчання відбувається в контексті життя та дії, а не тоді, коли навчання носить абстрактний характер [1].

У науково-педагогічній літературі часто зустрічаються аналоги терміну «технологія імітаційного моделювання» – технологія активного навчання та ігрова технологія. Усі вищезазначені терміни мають спільні характеристики: можливість моделювання в навчальному процесі взаємовідносин та умов різних видів діяльності, а також активна участь студентів. У складі технології імітаційного моделювання В.І. Загвязінський [2] виділяє як ігрові методи (організаційно-діяльнісні ігри (форма колективної мислєдіяльності, у процесі якої відбувається навчання і проектування нових діяльнісних зразків), рольові ігри (моделювання життєвих ситуацій, розігрування певних проблемних ситуацій), ділові ігри (імітаційне моделювання реальних механізмів і процесів), пізнавально-дидактичні ігри (спеціально створені ситуації, які моделюють реальність, з якої студентам пропонується знайти вихід), так і не ігрові (аналіз конкретних ситуацій (метод навчання, за якого студентам пропонують проаналізувати реальну життєву ситуацію), вирішення ситуацій (при цьому методі моделюється невирішена ситуація).

Формулювання цілей та постановка завдання. Метою даної роботи було розглянути суть і охарактеризувати ефективність імітаційного навчання, що сприяє формуванню і закріпленню знань студентів.

Отже, симуляційне навчання дозволяє викладачам реалізувати такі цілі:

- необхідність самостійно виконати дію (для того, хто навчається);
- неодноразовість повторення маніпуляції для досягнення ліквідації помилок;
- вироблення і підтримку навичок, що рідко використовуються;
- оцінка готовності студента до роботи.

Виклад основного матеріалу. Варто зазначити, що відбір теоретичних і практичних навичок при викладанні гігієни та екології ґрунтується на квалі-

фікаційній характеристиці і кваліфікаційних вимогах до таких спеціальностей: 7.110101 – «лікувальна справа», 7.110104 – «педіатрія», 7.110105 – «медико-профілактична справа» [3]. У структурі підготовки з дисципліни передбачено теоретичні та практичні заняття. Зокрема, забезпечення практичних занять є можливим завдяки відпрацюванню умінь і навичок за допомогою імітаційного навчання. Так, на I етапі студенти проходять теоретичні заняття, на яких знайомляться з технікою роботи різних приладів на основі чіткого алгоритму. II етап включає засвоєння практичних навичок під керівництвом викладача. На цьому етапі широко використовуються інноваційні методи навчання: майстер-класи, навчальні ігри, що включають елементи практичної діяльності. Надалі студенти відпрацьовують навички самостійно до ліквідації помилок. III етапом підготовки є перевірка відпрацьованих навичок.

Після вивчення дисципліни проводиться диференційний залік, який є заключною формою контролю, де викладач отримує зворотний зв'язок щодо засвоєння дидактичних одиниць дисципліни, на підставі чого проводиться подальше методичне коригування викладання.

Висновки і перспективи у даному напрямку:

У структурі викладання дисципліни «Гігієна та екологія», провідне значення надається засвоєнню практичних навичок, основою яких є використання імітаційних методів навчання. Крім цього, важливою складовою організації навчального процесу є система контролю і зворотного зв'язку для корегування системи викладання.

Література:

1. Брунер Дж. Психология познания. За пределами непосредственной информации / Дж. Брунер; пер. с англ. Бабицкого К.И. – Москва : Прогресс, 1977. – 412 с.
2. Загвязинский В.И. Теория обучения: современная интерпретация: учеб. пос. для студ. высш. пед. учеб. заведений / В.И. Загвязинский. – 2-е изд., испр. – Москва : Академия, 2004. – 192 с.
3. Наказ МОЗ України від 31.01.2005 р. № 53 «Про затвердження Положення про організацію та порядок проведення державної атестації студентів, які навчаються у вищих навчальних закладах III–IV рівнів акредитації за напрямом підготовки «Медицина».

ДОСВІД СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ПРОПЕДЕВТИЧНІЙ КЛІНІЦІ

Семидоцька Ж.Д., Чернякова І.О.

Наприкінці ХХ ст. у всесвітньому соціумі виникла невдоволеність професійною діяльністю представників різних фахів, які отримали вищу освіту і показали себе неспроможними застосувати свої знання, вміння, навички у повсякденній практичній діяльності. Особлива увага приділяється медичній освіті, що недостатньо задовольняє запити системи охорони здоров'я, потреби і сподівання суспільства [1]. Загальною тенденцією сучасного освітнього процесу є впровадження інноваційних технологій: проблемно-особистісно-практично-компетентнісно-орієнтованого навчання, безпервної освіти, інтерактивного навчання, у тому числі, симуляційного [2].